

Scenariusz zajęć dla uczniów klasy IV (II etap edukacyjny)

Temat	W krainie rymów.
Cele	Uczeń: 1. Sprawnie czyta teksty rymowanych wierszyków. (I.1.1.) 2. Określa temat wiersza. (I.1.2.) 3. Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji podczas witania się z kolegami i koleżankami. (I.3.5) 4. Rozpoznaje w wierszu podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik). (I.3.3.) 5. Rozpoznaje: wers, zwrotkę (strofę), rym, rytm, refren w wierszu. (II.2.5.) 6. Uczestniczy w rozmowie na temat wiersza i rymów, słucha z uwagą wypowiedzi innych, mówi na temat. (III.1.8.) 7. Czyta głośno, wyraziście i z odpowiednią intonacją napisaną przez siebie rymowankę. (III.1.9.) 8. Poprawnie stopniuje przymiotniki. (III.2.4.)
Wykaz nabywanych umiejętności	1. Odróżnianie rymów dokładnych i niedokładnych. 2. Poznanie definicji rymu.
Metody	1. Podające (wyjaśnianie). 2. Poszukujące (dyskusja, zabawy dydaktyczne). 3. Ekspresja słowna pisana (rymowanki).
Formy	1. Praca z całą grupą. 2. Praca w grupach. 3. Praca indywidualna.
Środki dydaktyczne	1. Tekst wiersza Jana Brzechwy – do wydruku (większą czcionką z wytłuszczonymi rymami). 2. <u>Karta pracy pt. „Definicja rymu”</u> . 3. <u>Karta pracy pt. „Analiza wiersza”</u> . 4. Koszyczek. 5. <u>Karteczki z nazwami owoców – do wydruku</u> . 6. <u>Karta pracy pt. „W ogrodzie – losowanie owoców z koszyka”</u> . 7. <u>Karta pracy pt. „Koperta z tabelką”</u> . 8. <u>Karta pracy pt. „Wiersze – rymy”</u> . 9. <u>Karta pracy pt. „Wiersze – kolorowe rymy”</u> . 10. <u>Ćwiczenie interaktywne pt. „Dokończ rymowankę”</u> . 11. <u>Karta pracy pt. „Rozsypanka wyrazowa”</u> . 12. <u>Karta pracy pt. „Szeleszczący wierszyk”</u> .

Proponowany czas
zajęć

45 min.

Opis sposobu realizacji

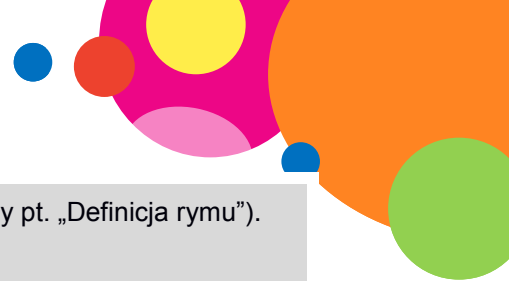
1. Nauczyciel wita uczniów i prosi, aby każde dziecko spróbowało się przywitać z kolegami i koleżankami za pomocą dwóch zmyślonych wyrazów, z których przynajmniej jeden odzwierciedla jego nastrój, a dodatkowo rymuje się z drugim wyrazem. Nauczyciela, dla przykładu, może zrobić to pierwszy, np.: *radośnie – znośnie*.
2. Nauczyciel czyta dzieciom wiersz Jana Brzechwy pt.: „Kaczka Dziwaczka” lub jakiś inny przykład poezji z prostymi rymami.
3. Nauczyciel zadaje uczniom pytania:
 - Czym wyróżnia się ten wiersz?
 - Co zauważyliście w nim szczególnego?
 - Jakie podobieństwa występują w wyrazach na końcu każdego wersu?
4. Nauczyciel prosi uczniów o odnalezienie w tekście wszystkich rymów, a następnie o przepisanie ich do zeszytów.
5. Nauczyciel prosi uczniów, aby własnymi słowami odpowiedzieli na pytania:
 - Co to jest rym?
 - Jaka jest rola rymu w wierszu?
6. Nauczyciel dyktuje uczniom definicję rymu, a dzieci zapisują ją do zeszytów.

Indywidualizacja nauczania uwzględniająca specjalne potrzeby edukacyjne

Dzieci z trudnościami w czytaniu dostają kartkę przygotowaną przez nauczyciela z wydrukowanym tekstem wiersza zapisanym z użyciem większej czcionki. Jeśli nauczyciel uzna to za zasadne, wydrukowany tekst mogą otrzymać wszyscy uczniowie.

Dzieci z trudnościami w czytaniu dostają kopie wiersza z wytłuszczonymi końcówkami wyrazów, które się rymują, np.: **krzac**zka – Dziw**acz**ka, **rzec**zki – potrzeba wycie**cz**ki.

Dzieci z problemami w czytaniu i pisaniu dostają definicję wydrukowaną na kartce, a następnie wklejają ją do zeszytu

7. Karta pracy pt. „Analiza wiersza”.
Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy z pytaniami związanymi z analizą wiersza. Uczniowie w parach uzgadniają odpowiedzi, a następnie prezentują je i omawiają wspólnie z nauczycielem.
8. Karta pracy pt. „W ogrodzie – losowanie owoców z koszyka”.
Nauczyciel dzieli uczniów na grupy i prosi ich, aby wyobrazili sobie, że znajdują się w ogrodzie pełnym drzewek i krzewów owocowych. Jeden uczeń z grupy losuje z koszyka karteczkę z nazwą owocu, do którego członkowie grupy będą musieli ułożyć jak najwięcej rymów.
Uczniowie muszą być podzieleni na grupy w taki sposób, aby każdy miał szansę na wykonanie tego zadania.
9. Karta pracy pt. „Wiersze – rymy”.
Nauczyciel rozdaje każdemu uczniowi dwa wierszyki wydrukowane na kartce:
*Nóż z łyżeczką się pokłócił,
bo z talerza późno wrócił.
Nie denerwuj się Kochanie,
wszakże pyszne było danie!*
*W trawie, cicho siedzi żaba.
Tuż za żabą ktoś się skrada.
Krzyczy żaba: „Zwiewać! Bociek!”
lecz ten porwał ją już w locie.*
[Autor: Adrianna Afeltowicz]
10. Nauczyciel prosi uczniów, aby wskazali w tych wierszykach rymy i odpowiedzieli na pytanie:
Czym różnią się rymy w obydwu wierszach?
11. Nauczyciel wyjaśnia uczniom podział na rymy dokładne i niedokładne.
12. Ćwiczenie interaktywne pt. „Dokończ rymowankę”.
Nauczyciel prezentuje ćwiczenie utrwalające podział na rymy dokładne i niedokładne (uczniowie muszą dopasować do wersu odpowiedni rym).

(karta pracy pt. „Definicja rymu”).

Nauczyciel tak dobiera grupy, aby każdy uczeń miał szansę na wykonanie zadania z sukcesem. Dzieci z trudnościami w czytaniu dostają w kopercie tabelkę, w której muszą połączyć ze sobą rymujące się słowa (dla ułatwienia rymujące się końcówki są zaznaczone tym samym kolorem) – karta pracy pt. „Koperta z tabelką”.

Dzieci z trudnościami w czytaniu otrzymują wydruk, na którym rymujące się końcówki zostały wytłuszczone tymi samymi kolorami (karta pracy pt. „Wiersze – kolorowe rymy”).
Z myślą o dzieciach, które mają problemy z czytaniem nauczyciel lub poproszony uczeń czyta wierszyki na głos.

Dzieci z trudnościami w czytaniu dostają rozsypankę wyrazową z rymami dokładnymi

13. Nauczyciel wymyśla rymujące się słowa, a dzieci je pokazują za pomocą mimiki i gestów, np.:
kroczi – boczki,
nosy – włosy,
kucanie – siadanie,
brzuszek – paluszek,
machanie – klaskanie,
ławka – czkawka.
14. Każdy uczeń pisze na kartce imię kolegi z ławki i układa do niego zabawne rymy (opcjonalnie).
15. Nauczyciel prosi, aby uczniowie napisali krótką rymowankę o tym, co najbardziej lubią robić.
16. Uczniowie czytają na głos swoje rymowanki, za które dostają brawa.

i niedokładnymi, po 3 przykłady, które muszą ze sobą połączyć (karta pracy pt. „Rozsypanka wyrazowa”).

Uczniowie z trudnościami w uczeniu się dostają wierszyk, w którym muszą dopisać wyrazy rymujące się oraz podkreślić wyrazy, w których słyszą głoskę „sz” (karta pracy pt. „Szeleszczący wierszyk”).